

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਘਾਣੀ

(4:1-42)

ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ! ਭਲਾ ਉਸ ਦੇ ਨਗਰ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੀ ਔਰਤ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਉਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਲੋਕ ਭੱਜਦੇ ਸਨ? ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਇਹੀ ਸੀ? ਕੀ ਉਸਦੇ ਮਾਪੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਆਲੂ ਸਨ? ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਤੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਸੀ? ਕੀ ਉਸਦੇ ਐਨੇ (ਪੰਜ) ਵਿਆਹ ਸੁਖਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਸੀ? ਖੂਹ ਤੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਸਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ? ਕੀ ਉਸਦਾ ਮਨ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਘਮੰਡ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਹ ਝੁਕੇ ਹੋਏ ਮੋਢਿਆਂ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਮਨ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਆਈ ਸੀ?

ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਪਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇੰਜੀਲ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਹੇਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਉਹ ਪਾਣੀ ਲੈਣ ਖੂਹ ਤੇ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਬਣ ਗਈ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਕਰਦੀ ਸੀ। ‘ਉਜਾੜੂ ਪੁੱਤਰ’ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਂਅ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਵੀ ‘ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ’ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਤੇ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੇਮ ਵਰ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ‘ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ’ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਇਸ ਔਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਅਹਿਮ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ

ਦੁਪਹਿਰ ਕੁ ਦਾ ਵਕਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਚੇਲੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਗਲੀਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਖੂਹ ਤੇ ਰੁਕੇ ਸਨ। ਉਹ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਥਾਨ ਸੁਖਾਰ ਦੇ ਸਾਮਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਕਿ ਬਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਉੱਥੇ ਰੁਕ ਗਏ ਸਨ। ਥੱਕਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਖਰੀਦਣ ਗਏ

ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਖੂਹ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਉੱਥੇ ਬੈਠਿਆਂ, ਇਕ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਆਈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਥੱਕ ਕੇ ਖੂਹ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਕਿਸੇ ਯਹੂਦੀ ਨਾਲ ਬਿਨਾ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤਿਆਂ ਹੀ ਪਾਣੀ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਸ ਤੇ ਇਸ ਔਰਤ ਨਾਲ ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਵਾਪਰਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਯਹੂਦੀ ਨੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ! ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਣੀ ਹੀ ਮੰਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ ਨਾਲ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, ‘‘ਤੂੰ ਯਹੂਦੀ ਹੋ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਜੋ ਸਾਮਰੀ ਤੀਵੀਂ ਹਾਂ ਪੀਣ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੰਗਦਾ ਹੈ?’’ (4:9)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਗਰ ਦੀ ਇਸ ਔਰਤ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ।

ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਉਹਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਫ਼ਿਕਰਾਂ ਅਤੇ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ! ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਉਸੇ ਨੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਵਾਸਤੇ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਵਾਲੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ (ਨਾਪਸੰਦ) ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਬੱਝਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਬੱਝਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਔਰਤ ਕਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਨਾ ਬਣਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਕਤ ਉਸ ਵਿਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਖਾਮੀਆਂ ਸਨ।¹

ਪਹਿਲੀ ਖਾਮੀ: ਉਹ ਇਕ ਸਾਮਰੀ ਸੀ

ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਮਰੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਝਤਣ ਕਰੀਬ ਸੱਤ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਵੇਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੂਜੀ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਏ ਸਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਵਿਚ ਰਲਾ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਬੁਲ ਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ਪਰਤ ਕੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਰੱਖਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।²

ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਾਮਰੀਆਂ ਨੇ ਗਿਰਾਜ਼ੀਮ ਪਹਾੜ ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚਲੀ ਬਰਕਤ ਦਾ ਪਹਾੜ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੀ ਬੰਦਗੀ ਦੀ ਥਾਂ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ 129ਈ.ਪੂ. ਵਿਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਧੜੇ ਨੇ ਸਾਮਰੀਆਂ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਮਿਸ਼ਨਾਹ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ‘‘ਸਾਮਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਗੋਦੜੀ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸ਼ੁੱਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।’’³ ਬਾਕੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸ਼ੁੱਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ! ਮਿਸ਼ਨਾਹ ਵਿਚ ਰੱਬੀ ਏਲੀਆਹ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਸਾਮਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਸੂਰ ਖਾਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।’’⁴ NIV ਦੇ ਵਾਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਸਾਮਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ’’ ਦਾ ਅਰਥ ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਸਾਮਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਾਂਡੇ ਨਹੀਂ ਵਟਾਉਂਦੇ ਹਨ’’ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ NRSV ਵਿਚ ਹੈ, ‘‘ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਸਾਮਰੀਆਂ ਨਾਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।’’ ਅਜਿਹਾ ਪਿਛੋਕੜ ਹੋਣ ਤੇ

ਵੀ, ਯਿਸੂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਘੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਮੰਗਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦਾ ‘ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਾਣੀ’ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਾ ਮੰਨਣ ਯੋਗ ਹੈ!

ਦੂਜੀ ਖਾਮੀ: ਉਹ ਇਕ ਔਰਤ ਸੀ

ਸ਼ਹਿਰ ਚੋਂ ਖਾਣਾ ਖਰੀਦ ਕੇ ਪਰਤੇ ਚੇਲੇ ‘ਅਚੰਭਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹ ਔਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ’ (4: 27)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਚੰਭੇ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਖ਼ਾਸ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਨਾਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਸਾਮਰੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ ਹੀ; ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਵੇਖਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਔਖਾ ਸੀ।

ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਰੱਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉਸ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਨ। ਤਾਲਮੁੱਢ ਵਿਚ ਇਕ ਰੱਬੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।⁵ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਕੁਝ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਕ ਪੁਰਾਣੀ ਦੁਆ ਸੀ, ‘ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ ਤੂੰ, ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।’ ਔਰਤ ਹੋਣਾ ਇਸ ਔਰਤ ਦੀ ਦੂਜੀ ਖਾਮੀ ਸੀ।

ਤੀਜੀ ਖਾਮੀ: ਉਸ ਦਾ ਅਤੀਤ ਦਾਗ਼ਦਾਰ ਸੀ

ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਦੇ ਅਤੀਤ ਦੇ ਦਰਦਨਾਕ ਭੇਦ ਪਤਾ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਪੰਜ ਵਿਆਹ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ (4: 18)। ਉਸਦੇ ਨਾਕਾਮ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਘਰਸ਼, ਠੁਕਰਾਏ ਜਾਣ, ਅਸੁਰੱਖਿਆ, ਸ਼ਰਮ ਅਤੇ ਦਰਦ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੂਹ ਤੇ ਆਉਣ ਵੇਲੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਸਬੰਧ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਇਕੱਲੀ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂਅ ਦੇ ਕੇ ਇੱਜ਼ਤ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਕਈ ਮਸੀਹੀ ਦੋਸਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਲਾਕ ਦਾ ਦੁੱਖ ਝੱਲਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਫੇਰ ਅਚਾਨਕ ‘ਇਕ ਬਦਨ’ ਦੇ ਦੋ ਟੋਟੇ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢਾਇਆ ਸੀ, 1990 ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਵੀ। ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਭਾਈ ਅਤੇ ਭੈਣ ਤਲਾਕ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਤਲਾਕ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਕਿਉਂ ਹੈ (ਮਲਾਕੀ 2: 16)। ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਤਲਾਕ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਫੱਟ ਅਜੇ ਤਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੇ ਹਨ। ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਪੰਜ ਵਾਰ ਹੋਏ ਤਲਾਕ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ

ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ!⁶

ਜਿਵੇਂ ਬੇਸਬਾਲ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ‘‘ਤਿੰਨ ਸਟ੍ਰਾਈਕਾਂ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਆਉਣ ਹੋ ਗਏ!’’ ਭਲਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਜੇ ਉਹ ਨੇਕ ਔਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖੂਹ ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਬੜੇ ਹੀ ਔਖੇ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਅਤੀਤ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਚੁਣਿਆ।

ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਬੱਧਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੌਮ, ਦੇਸ਼, ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਅਤੀਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖੂਹ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਬੱਧਾ ਹੈ

ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਦੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੇ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਤੂੰ ਠੀਕ ਆਖਿਆ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਪੰਜ ਪਤੀ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰਾ ਪਤੀ ਨਹੀਂ, ਤੂੰ ਇਹ ਸੱਚ ਆਖਿਆ ਹੈ!’’ (4: 17, 18)। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਹੱਦ ਗਹਿਰੀ ਰੂਹਾਨੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ‘‘ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਾਣੀ’’ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ? ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਜਵਾਬ ਅਤੇ ਉਸ ਜਵਾਬ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਜੋਸ਼ ਚ ਆ ਕੇ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਦਿਲੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਵੇ। ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਫੇਰ ਤੋਂ ਮੁੱਲਾਕਣ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ, ਉਸਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਕ ਧੋਖਾ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਬੱਧਾ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਖਾ ਕੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉਣ ਦੇਵੇ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ ਜੋ ‘‘ਮਸੀਹੀ’’ ਸੀ, ਜੰਗ ਲੜੀ ਸੀ। ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਪਾਣੀ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣੇ ਪਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿ ‘‘ਇਸ ਹੱਥ ਨੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ’’ ਜੰਗ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਲੱਗੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ! ਇਸ ਔਰਤ ਕੋਲੋਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।

ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਅਸਲੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੱਤੀ 7:21 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਨਾ ਹਰੇਕ ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ! ਪ੍ਰਭੂ! ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਸੁਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੜੇਗਾ ਬਲਕਣ ਉਹੋ ਜੇ ਮੇਰੇ ਸੁਰਗੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।’’ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਨਿਹਚਾ ਜੋ ਅਮਲ ਸਹਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਮੋਈ ਹੋਈ ਹੈ' (ਯਾਕੂਬ 2: 17)। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਅਸਲੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਔਰਤ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੈੱਕ ਬੁੱਕ, ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਿਟਰਨ, ਡਾਇਰੀਆਂ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਕ ਪਹਿਲੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੁੜੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਅਤੀਤ ਦੇ ਕਾਰਣ ਰਾਜ ਲਈ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਭਰੇ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਢੰਗ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣ ਤੇ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੱਚੀ ਬੰਦਗੀ ਨਾਲ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਤੇ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਬੜੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਸਾਡੇ ਪਿਉ ਦਾਦਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪਰਬਤ ਉੱਤੇ ਬੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹੋ ਜੇ ਉਹ ਅਸਥਾਨ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ’’ (4:20)। ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਝਗੜੇ ਵਿਚ ਉਲਝਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਓਸੇ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੱਚੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਥਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਥਾਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਜਾਂ ਗਿਰਾਜ਼ੀਮ ਪਹਾੜ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਗਿਰਾਜ਼ੀਮ ਪਹਾੜ ਵੀ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਾਂਗ ਹੀ ਚੰਗਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ‘‘ਮੁਕਤੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹੈ’’ (4:22)। ‘‘ਪਰ’’ ਉਸ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ‘‘ਉਹ ਸਮਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਹੈ ਜਦ ਸੱਚੇ ਭਗਤ ਆਤਮਾ ਅਰ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਤਾ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ’’ (4:23)।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਥਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਗਿਰਾਜ਼ੀਮ ਪਹਾੜ ਅਤੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਹੋ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਸੱਚੀ ਬੰਦਗੀ ਰੂਹ (ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਜਿਸਮਾਨੀ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ) ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।⁷ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੇ ਉਸ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਵੀ ਕਦੇ ਬਾਰਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਗਲਤ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਯਿਸੂ, ਉਸ ਬੰਦਗੀ ਨੂੰ ਇਕ ਖਾਸ ਥਾਂ ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸੱਚੀ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਸੱਚੀ ਬੰਦਗੀ ਰੂਹ ਤੋਂ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਜੌਨ ਕਲਿੰਗਰ ਨੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੇ ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨਾਲ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਗੱਲਬਾਤ ਸੁਣਾਈ। ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਜਲਾਲ ਨਾਲ ਭਰੇ ਉਸ ਭਵਨ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦਿਆਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸੀ, ਕਲਿੰਗਰ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪੁੱਛੇ। ਉਸਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਆਮ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਰੇ ਸੀ:

‘‘ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ,’’ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬਣੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭਵਨ ਵੱਲ ਹੱਥ ਫੈਲਾਇਆ। ‘‘ਮੈਂਨੂੰ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਭਵਨ ਦੇ ਬਣਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀ ਇਮਾਰਤ ਤਾਂ ਵੇਖੀ ਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦ ਕਿ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਲੋਕ ਹੀ ਨਾ ਬਦਲਣ ਤਾਂ ਐਨੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਉਣ ਵਿਚ ਬਿਤਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਦੇ ...’’ ਉਸਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਵ ਕੁਝ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਬਿਲਡਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਐਨੇ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਤੋਂ ਕਿ ਹਰ ਗੱਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਹੈ, ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।^੧

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਦੂਜੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਅਹਿਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਰ ਸਭ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਬੰਦਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਵੱਧ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੱਚੀ ਭਾਵ ਰੂਹਾਨੀ ਬੰਦਗੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਇਕ ਲੋੜਵੰਦ ਅਤੇ ਉਲਝਣ ਵਿਚ ਪਈ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਪਾਸੇ ਦੁਆਇਆ ਜਿਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਉਹਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੂਜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਹੈਕਲ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਪਹਾੜ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰ

ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਨੇ ਮੁੜ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹਿਆ। ‘‘ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਜੋ ਮਸੀਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹ ਨੂੰ ਖ੍ਰਿਸਟਸ ਕਰਕੇ ਸੱਦੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਉਹ ਆਉਗਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਦੱਸੂ’’ (4:25)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਫੇਰ ਕੁਝ ਹੋਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇੰਜੀਲ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ? ‘‘ਮੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ ਸੋ ਉਹੋ ਹੀ ਹਾਂ’’ (4:26)। ਇਹ ਮੁਕਾਸ਼ਫ਼ਾ ਉਸ ਨੇ ਯਾਜਕਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਕ ਬਦਨਾਮ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬੀਜਣ ਲਈ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਖੀ। ਸੋ ਉਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਅਖੀਰ ਵਿਚ, ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਖੂਹ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਲੋਤੇ ਹਾਂ। ਆਪਣੀ ਉਲਝਣ, ਆਪਣੀਆਂ ਆਗਿਆਵਾਂ, ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ

ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਹਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿ (1) ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ, (2) ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ (3) ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੱਚੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਉਵੇਂ ਹੀ ਅੱਜ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੱਲਣ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹੈ!

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਬੇਸਬਾਲ ਦੀ ਖੇਡ ਵਿਚ, ਇਕ ਖਿਡਾਰੀ ਤਿੰਨ ਸਟ੍ਰਾਈਕਾਂ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਅਦ (ਬਾਲ ਨੂੰ ਹਿੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਨਾਕਾਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼), ‘‘ਆਊਟ’’ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਭਾਵ ਉਸ ਦੀ ਵਾਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ²ਅਜ਼ਰਾ 4:2-5. ³M. Nidd. 4: 1. ਤਾਲਮੁਝ ਦਾ ਭਾਗ ਮਿਸ਼ਨਾਹ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ ਰਵਾਇਤ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੂਸਾ ਦੇ ਵਕਤ ਹੋਈ ਸੀ (1200ਈ. ਪੂ.) ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤਕ ਅੱਗੇ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇ। 70 ਤੋਂ 200ਈਸਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ⁴M. Shebi. 8: 10. ⁵TB Ab. 1:5 ਤਾਲਮੁਝ ਯਹੂਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੇਮਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਹਨ: ਮਿਸ਼ਨਾਹ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਵਾਇਤੀ ਯਹੂਦੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੋਮਾਰਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਬਹਿਸਾਂ ਹਨ। ⁶ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਪਤੀ ਮਰ ਗਏ ਹੋਣ। ਪਰ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤਲਾਕ ਦੇ ਕਾਰਣ ਟੁੱਟੇ ਸਨ। ⁷ਵੇਥੋ ਜੇਮਸ ਡੀ. ਬੇਲਸ, *ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਲ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਐਂਡ ਨਿਊ ਟੈਂਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਸ਼ਿਪ* (ਸਰਸੀ, ਆਰਕੈਂਸਾ: ਜੇਮਸ ਡੀ. ਵੇਲਜ਼, 1973), 15-30. ⁸ਜੌਨ ਕਲਿੰਗਰ, *ਕ੍ਰਾਈਸਟ ਇਨ ਦ ਸੀਜ਼ਨਜ਼ ਆਫ ਮਿਨਿਸਟਰੀ* (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1983), 67.